

M67 Nolu Kaya Mezarı

Mezar odası tek odalı ve 3 arcosoliumludur. Mezarın tabanında geometrik desenli ve yazıtlı mozaik yer alır. Süryanice Yazılı Haçlı Mozaïği olarak adlandırılan ve MS 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilen mozaïğin ortasında yedi satırlı, siyah harf teseralarla yazılmış Estrangelo Süryanice yazı bulunur. Yazıtın tercümesi: *"Bu sonsuzluk evini Ksnts, kendi, çocukları ve bütün mirasçıları için yaptırdı."* şeklindedir.

M51 Nolu Mezar

Anakayaya oyulmuş mezar odasına dromos ile ulaşılmaktadır. Tek odalı, dikdörtgen planlı mezar odası 5 arcosoliumludur. Mezar odasının tabanını süsleyen, ancak kısmen korunmuş taban mozaïği yer almaktadır.

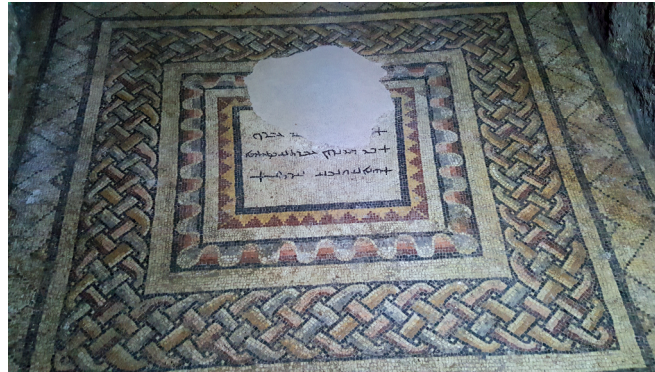
M43 Nolu Kaya Mezarı

Ana kayaya oyulmuş mezar odasına merdivenli dromos ile giriş sağlanmaktadır. 4.5x4.5 m ölçülerinde, kare planlı mezar odası loculusludur. Loculus, ölüyü içine koymak amacıyla kaya mezar odasının duvarına dik açılan nişin içine ölüyü uzatarak koymak için oyulmuş nişlerdir. Derinlikleri ve yükseklikleri aynı olmakla birlikte genişlikleri farklı ölçülerde toplam 13 loculus vardır. Antik Edessa Kent merkezi ve ilçelerindeki şu ana kadar en iyi korunmuş loculuslu mezar odasıdır.

M65 Nolu Kaya Mezarı

Dromos ile ulaşılan mezar odası, tek odalı ve 3 arcosoliumlu olan kaya mezarının tabanı geometrik desenli mozaik döşelidir. Abdu Ailesi Mozaïği olarak adlandırılan ve MS 3. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilen mozaikte yer alan 3 satırlı Süryanice yazıtın tercümesi; *"Maryun'un oğlu Abdu'nun..., bu sonsuzluk evini benim için, çocuklarım için ve mirasçılarım için yaptı."* şeklindedir.

KALE ETEĞİ NEKROPOLÜ

KALE ETEĞİ NEKROPOLÜ

Şanlıurfa İli, Eyyubiye İlçesi, Yakubiye Mahallesi Haleplibahçe Mevkiinde Urfa Kalesinin batısında yer alır. Antik Edessa Nekropolü olan Kale Eteği Nekropolü'nde şimdiye kadar 76 tane kaya mezar odası gün yüzüne çıkarılmış ve turizme kazandırılmıştır. Bu mezarlar MS 2.-6. yüzyıllara tarihlendirilmiştir.

Mezar odaları; kare ve dikdörtgen planlı olup, üç kenarında ölülerin üzerine yatırıldıkları kemerli (arcosoliumlu) klineler (ölü yatağı) ve loculus adı verilen nişler bulunmaktadır. Tüm mezar odaları ana kayaya oyularak yapılmıştır. Mezarlar genellikle birkaç basamak ile inilen, 3x3 m ile 6x8 m arasında farklı büyüklüklerde yapılmışlardır.

Mezardaki arcosoliumlar (ölü yatakları); tekneli, yataklı, yuvarlak kemerli, çatı kemerli gibi farklı tiplerdedir. Bazı kaya mezar odalarının tabanında mozaikler ve duvarlarında freskler yer almaktadır.

Çok sayıda pişmiş toprak kalıp yapımı kandiller, az sayıda pişmiş toprak unguentariumlar (göz yaşı şisesi), bir adet pithos, seramik parçaları, insan kemiği gibi buluntular kazı çalışmalarında bulunmuştur.

M69 Nolu Kaya Mezarı

Mezar odasına dromos ile ulaşılmaktadır. Tek odalı, dikdörtgen planlı mezar odası, 2 arcosolium ve 1 klineden oluşmaktadır. Mezarın tabanını süslemekte olan iki erkek ve iki kadının betimlendiği mozaik yer alır. Gadya Ailesi Mozaïği olarak adlandırılan ve MS 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilen mozaikte Süryanice yazıtın tercümesi: soldan sağa doğru *"Barsamya'nın oğlu Gadya (ait), Katip Gadya'nın eşi Amma, Gadya'nın oğlu Aftuha, Aftuha'nın eşi Magdal."* şeklindedir.

M30 Nolu Kaya Mezarı

Ana kayaya oyulmuş mezar odasına düz bir giriş ve dikdörtgen taş kapı ile giriş sağlanmaktadır. MS 5.-6. yüzyıllara tarihlendirilen mezar odası tek odalı, 2 arcosolium ve 1 klineden oluşmaktadır. Mezar odasının güney ve kuzey arcosoliumunu süsleyen fresk (ıslak sıva üzerine yapılan resim) bezelidir. Antik Edessa kent merkezinde en iyi korunmuş vaziyette bulunan freskli mezar özelliği göstermektedir. Beyaz, siyah, sarı, gri, kahverengi, bordo, yeşil gibi birçok renk kullanılmıştır. Güney arcosoliumunda 8 satırlı tabula ansata tutan iki kadın betimi yer alır. 8 satırlı Yunanca tabula ansatadaki yazıtın tercümesi: *"Umudumuz Baba ve oğul ve Kutsal Ruh'a şan ve şeref olsun. Amin. Kyrus oğlu Akkibsim ve kayınvalidesi Maroutha ve eşi Challoas ve Cyrus ve Saakos, oğulları ve bütün mirasçıları anısına."* şeklindedir.

Kuzey arcosoliumunda ise 4 satırlı tabula ansata freski işlenmiştir. 4 satırlı Yunanca yazıtın tercümesi: *"Bu kline (ölü yatağı), Harranlı Patroinos Zagraphos ve onun mirasçılarına aittir."* şeklindedir.

